

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De ijs quæ circa quercum Mambre à Constantino magno facta sunt, &
templo quod illic posuit. Cap. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

quadam ac diuina visione dignatum fuisse. Nam iste cum in initio Gentilis esset, postea tamen factus Christianus, quanquam omnia alia religionis nostræ instituta probabilia putabat, sanctâ tamen crucē salutis omnium causam extitisse neutiquam admittere voluit. Cui sic animo affecto visio diuinitus oblata, quandam crucis effigiem, quæ in altari illius ecclesiæ statui solet, ante oculos proposuit: declarauitque manifestò res, quæcunque à tempore, quo Christus in crucem actus erat, vel ad vtilitatem humani generis communem, vel ad priuatam quorundam, seu à diuinis angelis seu à pijs & perfectis hominibus gestæ fuerint, non sine virtute crucis salutaris rectè gestas esse. Sed quoniam tēpus opportunum minimè suppetebat ad ea omnia recensenda, quæ in hoc templo accidisse cognoui, ista solum commemorare consilium fuit.

De ijs quæ circa quercum Mambre à Constantino magno facta sunt, & templo quod illic posuit.

CAP. III.

Necessè porrò arbitror res quoque à Constantino imperatore circiter quercū Mambre institutas persequi.

Est idem locus, quem nunc Therebinthum appellât, abestque ab Hebron, quæ est ei ad meridiem finitima, stadia quindecim: ab Hierosolymis autem, circiter ducenta & quinquaginta. Quo in loco verus dei sermo memorat filium Dei vnâ cum duobus angelis ad Sodomorum euer-
Gene 18. sionem missis Abrahamo visum esse, prædixissetque illi filium natum fore. Ibi tum indigenæ, tum Palæstini, qui longius absunt, tum Phœnices & Arabes quorannis ætate splendidum conuentum ad hoc vsque tempus maxima frequentia celebrant. Eoque comitantur ad merces tum vendendas tum emendas mercatores quàm plurimi. Nam ab omnibus festum in eo loco maximo studio agitur: à Iudæis quidem, quod de patriarcha Abrahamo gloriantur: à Gentilibus autem, quod angeli illic apparebāt Abrahamo: à Christianis denique, quod pio viro idem ille olim ibidem visus est, qui posteris temporibus propter salutem humani generis natus ex virgine, se mun-

se mundo palam ostendit. Omnes igitur hunc locum, pro-
ut singulorum poscit religio, colunt: quippe pars in eo
preces Deo omnium moderatori fundunt: pars sibi an-
gelos inuocant, libant vinum, thus denique, aut boué, aut
hircum, aut ouem, aut gallum sacrificant. Singuli enim,
quod sibi charum & pulchrum ducunt, cum toto anni tem-
pore sedulò nutriuerint, illud ex voto tum pro se, tum pro
suis nuncupato, ad festi illius celebrationem referunt.

Omnes autem locum augustè venerantur, quò calamita-
tes, quæ ira Dei inferri solent, effugiant, neque rem ha-
bent illic cum vxoribus, vtpote quæ in festo illo pulchri-
tudinis & maioris ornatus, si fortè spectari, aut aliquo ex-
ire ipsis contigerit, curam gerere consueuerint, neque vl-
li intemperantiæ generi se dedunt, idque cum omnes ta-
bernacula habeant pariter locata, & somnum ac quietem
promiscuè capiant. Est enim locus apricus, arabilis, &
nullis vestitus ædificijs, præter ea duntaxat, quæ olim cir-
ca quercum fuere ab Abraamo fabricata, & præter pu-
teum ab eodem constructum. Tempore verò, quo fe-
stum & conuentus celebratur, nemo ex illo puteo aquam
haurit. Siquidem Gentili quodam ritu, alij lucernas ac-
censas in eum imponere, vinum infundere alij, alij placen-
tulas, alij nūmos, multi ynguenta, aut incensos odores in-
ijcere solent. Itaque aqua, vt verisimile est, propter rerum
iniectionum admittionem corrumpitur. Dum hæc isto
modo à Gentilibus pro more non sine voluptate gerun-
tur, mater coniugis Constantini, quæ eò voti causa fortè
concesserat, imperatori nuntiat. Qui vt audiuit, episco-
pos Palæstinæ non mediocriter inculcauit, tum quòd neg-
lexerant officium, tum quòd locum verè sanctum libamen-
tis & victimis impuris inquinari permiserant. Quàm piè
autem eos increparit, declarant literæ ab eo ad Macarium
episcopum Hierosolymorum, & Eusebium cognomento
Pamphilum, & alios Palæstinæ episcopos de hac re conscri-
ptæ. Quinetiam imperat episcopis Phœnicia, vt conue-
niant in vnum, atque ara, quæ ibi ante steterat, funditus ex-
cisa, & statuis in ignem coniectis, ecclesiam dignam lo-
ci tum antiquitate, tum amplitudine exædificent: inque po-
sterum prouideant, vt locus à libamentis ac victimis va-

SOZOMENI HISTOR.

eius & purus seruetur, quo nihil aliud in eo, quàm Dei cultus secundum ecclesiæ normam peragatur. Quòd si quispiam veterem ritum ibi renouare aggrediatur, vt episcopi ipsi indicarent, vti grauisimo eum coerceat supplicio. Præsides igitur ecclesiæ, & Christi sacerdotes his imperatoris literis de officio admoniti, mandata eius re ipsa conficiunt.

Quomodo Idolorum delubra euerterit, ac inde populorum animos magis ad colendum Christum impulerit. CAP. IIII.

Quoniam autem multi populi & vrbes in toto imperio adhuc inane illud in statuis colendis institutum reueriti veneratiq̃ue, fidem Christianam auersabantur, atque antiquitatis, consuetudinis patriæ, & veterum festorum magnam curam habebant, idcirco necesse imperatori videbatur, subditos suos ita instruere, vt deos, quos ante coluerant, cõtemnerent: idq̃; perfacile esse, si modò primum omnium eos ad delubra, & simulachra in eisdem locata aspernanda assuefaceret. Ei autem ista instituenti militum manu nõ erat opus: siquidẽ Christiani in palatio educati, cum literis imperatoris vrbes peragrantes, eius decreta perfecerunt. Nam populi, sibi, liberis, & vxoribus metuetes, ne quid incommodi, si resisterent, acciperent, se quietè gesserunt. Aeditui verò & sacerdotes populi subsidio nudati, monumenta, quæ in maximo precio habebant, & simulachra, quæ vocantur *ἰδοπετῆ* id est, à Ioue delapsa, protulère: suaq̃ue sponte ex aditis, & occultis fanorum recessibus ea produxère: adeo vt ad ea loca, quæ inaccessa, & solis sacerdotibus nota erant, iam de reliquo omnibus pateret aditus. Rursus statuæ, quæ ex pretiosa materia constabant, resque aliæ, si modo aliquid in illis resideret, quod vsui esse possët, igni probatæ sunt, pecuniæq̃; inde cõfectæ in commune collatæ. Simulachra autem ex ære mirandum in modum fabricata vndiq̃; Constantinopolim ad eam ornandam cõportata, quæ adhuc etiam partim in plateis, partim in circo, partim in regia stant: ex quorum numero sunt
Pythiæ